

SZABÓ HELGA

ÉNEK-ZENE

Emelt szintű tankönyv
az általános iskola 8. osztálya számára

Oktatási Hivatal

A kiadvány 2021. február 9-én tankönyvi engedélyt kapott a TKV/288-8/2021. számú határozattal.

A kiadvány megfelel az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet 7. sz. melléklet 7.08.2 Ének-zene emelt órás számú kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára megnevezésű kerettanterv előírásainak.

A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban közreműködő szakértő: Ambrus Péterné

A 2009-es kiadást bírálták: Ittész Mihály, Csetényi Mária, Mocskonyiné Tallér Edit, Mohay Miklós, Arany János

A 2009-es kiadást szerkesztette: Márkusné Natter-Nád Klára

A 2009-es kiadást lektorálta: Melegh Béla

A kiadványt 2021-ben átdolgozta: Szabó Katalin

A kiadványt lektorálta: Dr. Bodnár Gábor

A kiadványt szerkesztette: Szelindiné Galántai Melinda

A borító Egry József *Visszhang*, 1936 (Magyar Nemzeti Galéria, Budapest) című festménye felhasználásával készült.

© Szabó Helga, Oktatási Hivatal, 2021

ISBN 978-963-19-8514-6

Oktatási Hivatal

1055 Budapest, Szalay utca 10–14.

Telefon: (+36-1) 374-2100

E-mail: tankonyv@oh.gov.hu

A kiadásért felel: Brassói Sándor mb. elnök

Raktári szám: NT-11805/Z

Tankönyvkiadási osztályvezető: Horváth Zoltán Ákos

Műszaki szerkesztő: Marcsek Ildikó

Grafikai szerkesztő: Slezák Ilona

Nyomdai előkészítés: Diószegi Tamás

Terjedelem: 16,8 (A/5) ív

Tömeg: 330 gramm

1. kiadás, 2021

Gyártás: Könyvtárellátó Nonprofit Kft.

Nyomtatta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen

Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

A megrendelés törzsszáma:

TARTALOM

ELŐSZÓ	4
I. KÓRUSMŰVEK ÜNNEPI ALKALMAKRA	5
II. MAGYAR NÉPDALOK	15
III. A ROMANTIKA ÉS A KÉSŐROMANTIKA ZENÉJE	26
Dal és költészet Wagner művészetében	26
Giuseppe Verdi: Requim (Messa da Requiem)	43
Giacomo Puccini: Turandot	50
IV. A SZÁZADFORDULÓ ZENÉJE	55
Az impresszionizmus megjelenése a zenében	55
Maurice Ravel: Bolero	62
V. ZENE A 20. SZÁZADBAN	63
Orosz zeneszerző a nagyvilágban	63
Arnold Schönberg: Pierrot Lunaire	77
George Gershwin: Rhapsody in Blue	82
A jazz gyökerei	84
Carl Orff: Carmina Burana	87
Benjamin Britten: A Ceremony of Carols	89
John Cage: 4' 33"	91
Krzysztof Penderecki: Hiroshima emlékezete 24 vonós hangszerre	92
Új zenei irányzat az USA-ban: A minimálzene	95
Arvo Pärt: Magnificat	97
VI. A 20. SZÁZAD MAGYAR ZENÉJE	99
Kodály Zoltán	99
Bartók Béla	140
Bartók és Kodály kortársai, utódai	163
VII. ÖSSZEFOGLALÁS A 20. SZÁZAD ZENÉJÉRŐL	170
A jazz és a populáris zene	170
A kortárs komolyzene	175
FOGALOMTÁR	179
FORRÁSJEGYZÉK	182
BETŰRENDES MUTATÓ	187

ELŐSZÓ

Kedves Diákok, kedves Kollégák!

Emelt szintű énekeskönyvünk mindazoknak szól, akiknek lehetőségük van heti két tanítási óránál több időt eltölteni közismereti ének-zenét tanulva.

A tankönyv (és a sorozat) átdolgozása a jelenleg érvényben lévő, 2007-es kerettantervi követelmények szerint készült. Fő törekvésünk az volt, hogy a sorozat köteteiben minél több anyagot megőrizzünk a szerzők, Dobszay László és Szabó Helga munkáiból, hiszen ezek az oldalak kincseket adnak közre magas színvonalon. Szeretnénk, ha általuk további nemzedékek is gazdagodnának.

A kerettanterv előírásának megfelelően új zeneművekkel ismertetjük meg a tanulókat, illetve ajánlásokat adunk az egyéni kutatómunkára, önfejlesztésre. Szerencsére napjainkban az ismeretek és a kották legtöbb esetben könnyen hozzáférhetők. Az érdeklődőknek ugyanakkor érdemes a források hitelességét ellenőrizni.

A tankönyv fejezeteiben olvasmányok, elemzések, kitekintések és a feldolgozást vagy ismeretbővítést segítő feladatok is találhatóak. A közölt kották egy része a mű partitúrája vagy zongorakivonata, de gyakran láthatók a munkát segítő, a tanuláshoz készített dallami vagy harmóniai kivonatok is.

A tankönyvben való tájékozódás érdekében ötféle piktogramot használtunk:

Feladat(ok)

Szómagyarázat

Zenehallgatás

Projektfeladat

Ajánlott irodalom

Csoportmunka

Az olvasmányokat színes háttérrel jelöltük. A legfontosabb fogalmakat a tankönyv végén **Fogalomtárba** gyűjtöttük. Ugyanitt megtalálható a tankönyvben szereplő zeneművek **Betűrendes mutatója**.

A 20. és 21. század zenéje sokkal gazdagabb, mint azt a könyv terjedelmi keretei lehetővé teszik bemutatni. Ezért kutatásra buzdítjuk a könyv használóit: induljanak el érdeklődésüknek megfelelő utakon. Találjanak sok örömet a felfedezésben!

2021. január

Szabó Katalin

II. MAGYAR NÉPDALOK

„A népzene-történet a szájhagyományban élő, írásbeliség nélküli közösségi zenével foglalkozik.” A szerző idézi Vargyas Lajos – a dallamok keletkezésére vonatkozó – szavait *A magyarság népzeneje* című tanulmányból: „A népi kultúrának [...] különböző időből és helyről származó jelenségei mind együtt kerültek napvilágra egy időben, újkori gyűjtések folyamán. De ha kivételesen akad is följegyzés a régi időkől, ami egy-egy szájhagyományban élő adatot örökít meg, arról sem tudni, milyen régóta meglévő jelenséget rögzített az adott pillanatban. Minden följegyzés csak terminus ante quem, ami tehát csak azt jelzi, hogy előtte már megvolt valamely jelenség; de nem bizonyítja, hogy az akkor keletkezett is. Legfeljebb tanúskodik róla, hogy az írástudó műveltek érdeklődése abban az időpontban a néphagyomány bizonyos jelenségei felé fordult.”

(Paksa Katalin: *Magyar népzene-történet*)

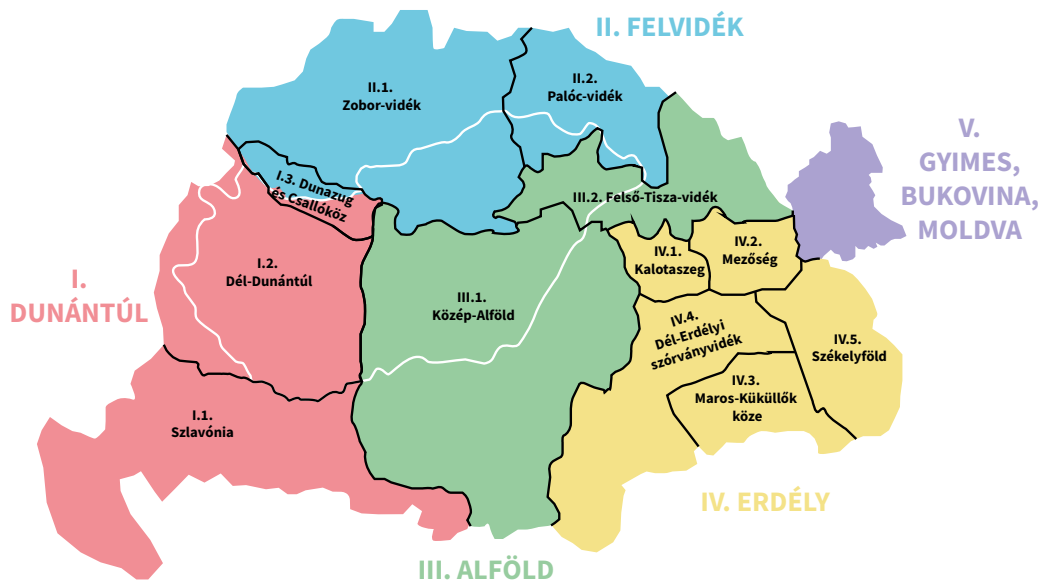
 Szómagyarázat

terminus ante quem (ejtsd: terminusz ánte kvem), jelentése: mielőtt keletkezett

Paksa Katalin könyvében felsorolja **népzeneink keletkezésének elhatárolható korszakait:**

Történelem előtti, archaikus réteg / ugor kori ősréteg / Az ugor kori ősréteg strofikus továbbfejlődése: a sirató stílus / Nemzetek feletti ősréteg: a pszalmodizáló stílus / Ótörök ősréteg: a kisambitusú pentaton stílus / Ótörök ősréteg: a nagy ívű ereszkedő (kvintváltó) pentaton stílus / Középkori népzene / A 16–17. század népzeneje / 18–19. század népzeneje / A 19–20. század népzeneje: az új stílus

Népzeneink dialektusterületei:

Népzeneink dialektusterületei

Én kimenék kis kertembe

Ghymes (Nyitra m.), Kodály Zoltán

1. Én ki - me - nék kis ker - tem - be vi - rá - gom néz - ni,
há' le - üt - te 'z ő - szi har - mat vi - rá - gom szí - nit.

2. Rajta sétál kis gerlice sárga lábával,
sárga lába, zöld a szárnya, jaj, be gyöngyen járja.
3. Megszólítá kis gerlice: há' fülemüle,
fülemüle 'z én szeretőm olyan szerelmes.
4. Gyer bé, gyer bé, édes rózsám, légy aranyalmám,
nem menek én, édes szívem, mer' megutáltál.
5. Ugyan megnézd, édes rózsám, kit választottál,
tisztá víznek színe alól mérget ne igyál.
6. Adssza babám, jobb kezedet, sétáljunk egyet,
menjünk bé a gyümölcsösbe, szakajsszunk meggyet.
7. Ugyan jól megügyeld magad, milyent szakasztasz,
nehogy úgy jársz, mint én jártam, kedves galambom.
8. Magas hegyen nem mehetek félelem nélkül,
édes csókot nem adhatok szerelem nélkül.
9. Tavaszi szél vizet áraszt, virágom, virágom,
minden madár társat választ, virágom, virágom.
10. Hát én immár kit válasszak, virágom, virágom,
te engemet, s én tégedet, virágom, virágom.
11. Bújjunk egymás árnyékjában, virágom, virágom,
bújjunk egymás árnyékjában, virágom, virágom.
12. Jaj, de beteg én galambom, talán meg is hal,
jaj, de beteg én galambom, talán meg is hal.
13. Jaj, ha meghal, jaj, ha meghal, haljak meg én is,
ne maradjak ilyen árván nála nélkül is.
14. Zöld pántlika, könnyed gúnya, virágom, virágom,
mert azt a szél könnyen fújja, virágom, virágom.
15. De a fátyol nehéz gúnya, virágom, virágom,
mert azt a bú leszaggasztja, virágom, virágom.

Tudod, rózsám, mit fogadtál

Firtosvára (Udvarhely m.), Vikár Béla

1. Tu - dod, ró - zsám, mit fo - gad - tál, mi - kor ró - zsás kert - be jár - tál,
ró - zsát kér - tem, szeg - fűt ad - tál, en - gem ev - vel csa - lo - gat - tál.

2. Mikor ismeretlen voltam, éjjel-nappal megnyugodtam, véled rózsám még nem szóltam, éretted nem sóhajtoztam.
3. Akkor kell vala így tenned, széptevésben kímélened, velem sohase beszélned, szemedet reám se vetned.
4. A csillagos eget alatt nincsenek olyan kőfalak, kien keresztül ne menjek, veled rózsám, elbeszéljek.
5. Fellegben öltözött napom, gyöngén ragyog a csillagom, hogy kelljen tőled elválnom, kedvemre termett virágom?
6. Tovább ezt nem szaporítom, mert csak nevelődik fajom, életem már csak siralom, nálad nélkül, szép virágom.

Te, túl, rózsám, te, túl a Málnás erdején

Rubato ♩ = cca 104

Gyergyószentmiklós (Csík m.), Kodály Zoltán

1. Te, túl, ró - zsám, te, túl a Mál - nás er - de - jén, a Málnás er - de - jén,
én meg in - nen sí - rok a bá - nat me - ze - jén, a bá - nat me - ze - jén.

2. Szivárvány havasán ||: felnőtt rozmaringszál, ||: engem szavaiddal ||: biztató violám, ||:
3. Jó estét, jó estét, ||: adjon Isten, kincsem, ||: piros hajnal után ||: ragyogó napfényem. ||:
4. Szeretném még tudni, mikor léssen néked visszafordulásod?
Mikor tüzhelyeden ||: csukros rózsát látok. ||:
5. Mikor két szem búza ||: tíz kalangyát terem, ||: két gerezd szőlőből ||: tíz veder bor leszen. ||:
6. Aztat tudd meg rózsám, ||: hogy sohasem leszel, ||: száraz jegenyének ||: ződ levele leszen. ||:

Szómagyarázat

kalangya = kérékből rakott kereszt

Erre gyere, amerre én

Nyiradcsád (Szabolcs m.), Kiss Lajos

1. Er-re gye - re, a - mer-re én, majd megtu - dod, hol la - kom én,
vi - asz gyer - tyát é - ge - tek én, bar - na le - gényt sze - re - tek én.

2. Bár szeretne, bár elvenne, bár piros papucsot venne,
aranyláncot, tizenkettőt, három aranyos keszkenőt.
3. Megfogott már engem a nap, énrajtam már senki se kap,
hogya is kapna ilyen lányon, ilyen fekete cigányon.

A Kárpát-medence és környékének fontosabb magyar történeti-népi tájnevei

Az itt következő kottákat azonos záróhangra kottázva láthatjátok. Az összehasonlító népzene-tudomány egységes lejegyzését – a Bartók és Kodály munkásságára épülő népzene-lejegyzési hagyománynak megfelelően – a következőkben tehát g’ finálisra írva közöljük.

Én az éjjel nem aludtam egy órát

Giusto Gyimesközéplek (Csík m.), Sárosi Bálint

Én az éj - jel nem a - lud - tam egy ó - rát,
 Min - dig hall - gat - tam a ba - bám pa - na - szát,
 Éj - fél u - tán mé - gis el - csën - dë - sëd - tem,
 el - szën - dë - rëd - tem,
 Ró - lad, ba - bám, min - den gon - dom le - vët - tem.

Zenehallgatás

Bárdos Lajos: Második népdalrapszódia
 (Előadja a Magyar Rádió Énekkara, vezényel Sapszon Ferenc.)

Feladatok

1. Figyeljétek meg a rapszódia tételeit! A fenti népdal variációját is hallhatjuk a vegyeskari műben.
2. Hasonlítsátok össze a dallamot Tinódi Lantos Sebestyén históriás énekével: *Egervár viadaljáról való ének!*
3. Keressétek fel a Zenetudományi Intézet interaktív oldalát, böngésszetek a térképen és a hallgatható felvételek között! <https://zti.hungaricana.hu/hu/>

Zenehallgatás

Hallgassátok meg a ZTI oldalán a fenti népdal felvételét is! <https://zti.hungaricana.hu/hu/23543/>

„A 16. században a magyar nyelvű műköltészet művészi színvonalra emelkedik Balassi Bálint munkásságában. Ebben a korban vers és dallam még nem vált szét, Balassi verseit „ad notam” utalással látja el, vagyis megjelöli, milyen dallamra lehet őket énekelni. Sajátságos, hogy a *Balassi-strófát*, mely mívesen kimunkált, kifinomult versforma, a nép nem érezte túlságosan bonyolultnak vagy idegennek a maga számára, hanem ilyen szerkezeteket is képes volt megtanulni és hagyományvilágába beolvasztani.”

(Paksa Katalin: *Magyar népzene-történet*)

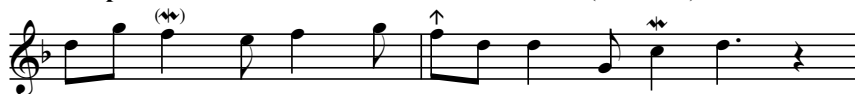
Az alábbi dallam „régí stílusú pentaton kvintváltó dallam dunántúli terccel.”

(Bodza Klára – Vakler Anna: *MNÉ III.*)

A babám kertjébe’

Poco parlando

Perkáta (Mezőföld), *Pesovár Ferenc*

1. A ba - bám kert - jé - be Va-gyon egy céd - rus - fa,

Ah-hoz va-gyon köt - ve Egy szép pej - pa - ri - pa.

2. Pántlika kantárja, Arany a zablája. Kedves kisangyalom, Te vagy a gazdája.	3. Kurta farkú fecske, Szép barna menyecske, Honnan jöttél ide Az idegen földre?	4. Nem jöttem én gyalog, A gőzkocsi hozott, Babám két szép szeme Idecsalogatott.

Dalfűzér Felföldről, lakodalmas menet tréfája: „Kis ambitusú, középkori eredetű dallamfűzér. Sajátossága az ún. lakodalmas intonáció az első és a harmadik dallamban. A menyasszonyt kísérő menet és a násznép közötti tréfás vitatkozás és versengés dallamai.”

(Bodza Klára – Vakler Anna: *MNÉ III.*)

Mé’ gyüttetek ide karikázni

Giusto

Menyhe (Zuborvidék), *Manga János*

Mé’ gyüt - te - tek i - de ka - ri - káz - ni?

A - zé’ gyüt - tünk i - de ka - ri - káz - ni,

Hogy sze - re - tőm itt ta - lál - na len - ni.
Ke - zit, lá - bát ki - ta - lál - ná tör - ni.

Feladat

Tanuljátok meg a dallamot a *Magyar népi énekiskola III.* kötetének felvételét használva! Fogadjátok meg a kötet alkotóinak (Bodza Klára és Vakler Anna) tanácsát, és a dallam megtanulás után hozzatok létre egyéni, stílusú variációkat!

Amerre gyütté, elmehetsz

Menyhe (Zuborvidék), Manga János

Amerre gyütté, elme-hetsz, Amit hoz-tá', el-vi-hedd!
Csi-ba ku-tya, ne u-gass, nem va-gyok én fa-ze-kas!
Zse-bem-be van hat ga-ras, Ne-ked a-dom, csak hall-gass!

The musical score is written in 2/4 time. It features two staves of music. The first staff contains the first line of the song, and the second staff contains the second line. Both staves include triplet markings over groups of three notes.

Ej, félre, barátom, én is hagy beszéljek

Parlando

Menyhe (Zuborvidék), Manga János

Ej, fél-re ba-rá-tom, Én is hagy be-szél-jek!
Még o-lyan asz-szon-tól Mint te vagy, nem fé-lek!
Ös-mer-tem a-pá-dat, Hogy mi-nő gaz-da vót!
Fa-lu vé-gin la-kott, Száz ba-tyu ron-gya vót!
Nin-csen a vi-lá-gon any-nyi ap-ró be-tú,
Meny-nyi a fe-jed-be ser-ke, bol-ha, te-tú!

The musical score is written in 2/4 time and consists of six staves. The first two staves correspond to the first two lines of the lyrics. The third and fourth staves correspond to the third and fourth lines. The fifth and sixth staves correspond to the fifth and sixth lines. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and triplet markings.

Hallgassátok meg, magyarim

Parlando, rubato

Nagyecsed (Szatmár m.), *Dancs Lajos, Sztanó Pál*

1. Hall-gas-sá-tok meg ma-gya-rim, a-mit be-szé-lek,

Ta-ná-csol-ja-tok vi-té-zim, hogy mi-té-vő-le-gyek?

Jön a né-met dúl-fúl, é-get, Ra-bol mindent, jaj, vi-té-zim,

Most már mit te-gyek?

2. – Tanácsoljuk, felségedet, meg se is vesse,
Aranyait, ezüstjeit rudakba veresse!
Rakassa fel, vitesse el,
Hordassa el és menjen el,
Merre szeme lát!
3. – Megcselekszem, elkövetem, mondja valaki,
Sőt szeretem, meg se vetem, oktasson akárki.
Itt az idő, minden látja,
De megtudja, hogy megbánja
Spion Károlyi!
4. Megfizeti még az árát az árulásnak,
Kipótolja maradékai Esze Tamásnak.
Hanem másnak, árulásnak,
Akként lesz még néki dolga,
Miként Júdásnak.
5. Nézd, a német lakóföldünk már mivé tette,
Asszonyinkat, leányinkat megszeplősítette.
Ő lesz hát már vezéreték,
Jaj, de szánlak benneteket,
Isten megáldjon!
6. Sok pénzembe, sok kincsemben került váraim,
Hazám, népeim, pompásan épült palotáim!
Isten veled, ecsedi vár,
Nem látlak már munkácsi vár,
Isten megáldjon!
7. Ó, égrekiáltó vétek, hogyha képzelem,
Országból kibujdosik, nézd a fejedelem!
Én nem képzem, nem is vélem,
Más országok királyánál
Helyem nem lelem.
8. Ó, Úristen, legyél vezér az utazóknak,
Legyél erős kalauza most a bujdosónak,
Kik bujdosnak és búsulnak,
Mennek Istenhez, míg meg nem
Vigasztalódnak.

„18. századi, részben idegen elemekből álló történeti ének: Rákóczi búcsúja.”

(Bodza Klára – Vakler Anna: *MNÉ III.*)

A közölt dallam a Rákóczi-dallamkör egyik jellegzetességét mutatja *lá-dó'* gerinchangokra támaszkodó, majd *ti* vagy *mi* hangon záródó első sorával.

Hallottatok, Forrószezen mi történt

Giusto, poco parlando

Szék (Mezőség), Kallós Zoltán

1. Hal - lot - tá - tok, For - ró - sze - gen mi tör - tént?

Hogy azt a szép bar - na le - gényt meg - öl - - - ték,
Vé - rit vet - ték mint a fo - goly ma - dár - - - nak,

Hogy azt a szép bar - na le - gényt meg - öl - - ték.
Hal - va vit - ték be az é - des - any - já - - nak.

2. *s* Édesanyám, ne sirasson engemet,
Édesanyám, ne sirasson engemet!
Fekete föld itta meg a véretem,
Fekete föld itta meg a véretem.
s Őrmester úr, adjon Isten jó estét!
– Adjon Isten, te Serestély, mi történt?

3. *s* – Őrmester úr, azér' jöttem, jelentsem,
s Őrmester úr, azér' jöttem, jelentsem,
Pajtásomat az éjszaka megöltem,
Pajtásomat az éjszaka megöltem.
– Te Serestély, nem fájt a te jó szíved,
Mikor a te pajtásodat megölted?

4. – Dehogy nem fájt, azt hittem, hogy meghasad,
Dehogy nem fájt, azt hittem, hogy meghasad,
Mikor mondta: – Jaj, Istenem, meghalok!
Mikor mondta: – Jaj, Istenem, meghalok!
s Pajtásomat viszik a temetőbe,
Éngem pedig az örökös tömlőcbe.

„Régi stílusú, lá-pentaton dallam, balladaszöveggel. Az előadás érdekessége a díszítésben megjelenő bővített szekund és a balladákban ritkán előforduló szimmetrikus ritmus.”

(Bodza Klára – Vakler Anna: *MNÉ III.*)

KALLÓS ZOLTÁN erdélyi magyar néprajzkutató, népzene gyűjtő. *Balladák könyve* című gyűjteményének alcíme: *Élő erdélyi és moldvai magyar népballadák*. A Mezőségen, Kalotaszegen, Moldvában és Gyimesben gyűjtött anyagot. A könyvben nyolc ballada népmeseváltozatát is megtalálhatjuk.

A pünkösdi rózsa

Parlando

Klézse (Moldva), *Domonkos Pál Péter, Rajeczky Benjámín*

1. s A pün - kös - di ró - zsa Ki - haj - lott az út - ra,
Ne - kem es ki - haj - lott Sze - ke - rem - nek rúd - ja.

2. Nem tudom, édesem,
Jóra-e, vaj' rosszra,
Jóra-e, vaj' rosszra,
Vaj' holtig bánatra.

4. Akarom szólítani,
Szánom búsítani,
S ilyen szép ifian
Megszomorítani.

6. Pedig az a malom
Három kő közül van.
s A legelső köve
Virággöngyöt járjon!

3. Kinézék az úton,
Látám édesemet,
Látám édesemet,
Ő es láta engem.

5. s Az én piros vérem,
s A te piros véred,
s Egy árokba folyjon,
s Egy malmot meghajtsón!

7. s A második köve
s Apró pénzt hullasson,
s A harmadik köve
Szeretetet járjon!

„Régi, kis ambitusú, jellegzetes moldvai dallam.” (Bodza Klára – Vakler Anna: *MNÉ III.*)

Missa de Angelis (Angyalok miséje)

Ky-ri - e e le - i - son. (3x)
Christe e - - - le - i - son. (3x)
Ky-ri - e e - - - le - i - son. (2x)
Ky-ri - e e - - - le - i - son.

A *Missa de Angelis* első tételének (*Kyrie eleison*; Uram, irgalmazz) keletkezési idejét a 15–16. századra teszik a kutatók. Ennek a misének legrégebbi tétele valószínűleg a *Sanctus*. Ez a 11–12. században keletkezett. A *Missa de Angelis* kottáját az *Éneklő Egyház* című népénektárból közöljük. A kötet 1983-ban, Szent István, Imre és Gellért szentté avatásának 900. évfordulóján jelent meg.

Kyrie (népi változat)

Klézse (Moldva), *Domonkos Mária, Kallós Zoltán*

Ky - ri - e e
e le - e - i - son,
Chris - te e - - - - -
- e - - - - - le - e - i - son.
Ky - ri - e e - - - - -
e - - - - - e - - - - - e - le - i - son.

„A VIII. gregorián mise (*De Angelis*) Kyrie tételének népi változata. Ez a tétel eredendően melizmatikus, ezért a népi gyakorlatban minimális változtatással szólal meg.”

(Bodza Klára – Vakler Anna: *MNÉ III.*)

Szabadtéri pünködsdi mise, Csíksomlyó

BETŰRENDES MUTATÓ

A babám kertjébe'	20
A citrusfa levelestől, ágastól	120
A csitári hegyek alatt	124
A katona a menyecskét	139
A pünkösdi rózsza	24
Ahol én elmenyek	123
All Night, All Day (spirituálé)	85
Amerre gyütté, elmehetsz	21
Bárdos Lajos: Nemzeti fény	5
Bartók: A Kékszakállú herceg vára	146
Bartók: A kilenc csodaszarvas	151
Bartók: Cantata Profana	151
Bartók: Concerto	159
Bartók: Dobbantós tánc (Mikrokozmosz)	142
Bartók: Falusi tréfa (Mikrokozmosz)	143
Bartók: Népdalféle (Mikrokozmosz)	142
Bartók: Zene húros hangszerekre, ütőkre és cselesztára	155
Britten: A Ceremony of Carols (Karácsonyi énekek)	89
Cage: 4' 33"	91
Debussy: A tenger	57
Debussy: Gyermekkuckó	60
Debussy: Les Trois Nocturnes	55
Dohnányi: Pastorale	166
Egy nagyorrú bóha	123
Ej, félre, barátom, én is hagy beszéljek	21
Elmenyek, elmenyek	119
Én az éjjel nem aludtam egy órát	19
Én kimenék kis kertembe	16
Erre gyere, amerre én	18
Gershwin: Egy amerikai párizsban	83
Gershwin: Rhapsody in Blue	82
Hallgassátok meg, magyarim	22
Hallottátok, Forrószegen mi történt	23
Jaj, de szépen cseng a lapi	125
Jók a leányok	122
Kocsár Miklós: Salve Regina	7
Kodály: Magos kősziklának	100
Kodály: Marosszéki táncok	117
Kodály: Molnár Anna	139
Kodály: Psalmus Hungaricus	104
Kodály: Székelyfonó	119
Kurtág: Ha folyóvíz volnék (kánon)	176
Kyrie (népi változat)	25
Lajtha: Quatre hommages (Négy kép)	163
Ligeti: Herr Christ, der ein'ge Gottes-Sohn	175

Máté: Egyszer véget ér	174
Mé' gyöttetek ide karikázni	20
Missa de Angelis (Angyalok miséje)	24
Nekem olyan emberecske kéne	120
Orff: Carmina Burana (O Fortuna)	87
Pärt: Magnificat	97
Penderecki: Hiroshima emlékezete 24 vonós hangszerre	92
Puccini: Turandot	50
Ravel: Bolero	62
Reich: Clapping Music	96
Reich: Zene 18 zenészre	95
Sáry: Fény-kánon	169
Sáry: Lokomotív szimfónia	168
Schönberg: Pierrot Lunaire	77
Sebő: Rejtelmek	173
Sírató	122
Swing Low, Sweet Chariot (spirituálé)	86
Szomorú fűzfának harminchárom ága	121
Sztravinszkij: A katona története	71
Sztravinszkij: Tavaszi áldozat	63
Te, túl, rózsám, te, túl a Málnás erdején	17
Tóth Péter: Lángok	11
Tőlem a nap úgy telik el	124
Tudod, rózsám, mit fogadtál	17
Üres ládám az ajtóba'	121
Verdi: Requiem (Messa da Requiem)	43
Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok	26
Wagner: Álmodok (Träume)	38